

Spis treści

WPROWADZENIE	9
1. Teoria polityczna stosunków międzynarodowych	11
Teoria polityczna, teoria stosunków międzynarodowych i teoria polityczna stosunków międzynarodowych	29
Klasyczne teksty w teorii politycznej stosunków międzynarodowych	47
2. Trzy tradycje: empiryzm, normatywizm, historyzm	61
Tradycja empiryczna	78
Tradycja normatywna	81
Tradycja historystyczna	89
CZĘŚĆ I. TRADYCJA EMPIRYCZNA	97
3. Klasyczna Grecja: prymat interesu i imperium	99
Narodziny greckiego <i>polis</i>	101
Wojna i <i>stasis</i>	105
Morze, demokracja i nowe idee	114
4. Tukidydes i wojna peloponeska w teorii stosunków międzynarodowych	123
Ateny i Sparta przed wybuchem wojny peloponeskiej	128
Charakter Ateńczyków i Spartan	133
Rzeczywiste powody wojny peloponeskiej	137
Natura ludzka i imperializm	143
Imperialne „nadrozcziągnięcie”	149
Upadek imperium ateńskiego	152
5. Dwa imperia i państwo	155
Priorytet sekularności: średniowieczne dziedzictwo	155
Marsyliusz z Padwy i William Ockham	157
6. Machiavelli i nowożytny system międzynarodowy	167
<i>Regnum Italicum</i> : włoski system międzynarodowy	171
Metoda Machiavellego	175
Rzym: doświadczenia starożytnych	186
Warunki sukcesu państwa i stosunki międzynarodowe	195
Machiavelli i dyplomacja	204
<i>O sztuce wojennej</i>	210

7. Hobbes: stosunki międzynarodowe w filozofii politycznej	218
Interpretacje Hobbesa	220
Hobbesowska teoria polityczna stosunków międzynarodowych	225
Stosunki między wspólnotami	235
CZĘŚĆ II. TRADYCJA NORMATYWNA	241
8. Grecy, stoicy i chrześcijanie: priorytet prawa i moralności	243
Greccy i rzymscy stoicy	243
Cycon	248
Cesarz Marek Aureliusz	260
Teoria pokoju Augustyna	265
9. Tomasz z Akwinu, Vitoria, Gentili i Grocjusz: ograniczenie wojny	272
Tomasz z Akwinu i średniowieczne stosunki międzynarodowe	274
Szkoła hiszpańska i Alberico Gentili	279
Grocjusz: prawo narodów	291
Sprawiedliwe i niesprawiedliwe przyczyny wojny	304
<i>Ius naturale</i> i <i>Ius gentium</i>	307
Wspólnota świata, podbój i imperium oraz amerykańscy Indianie	312
10. Pufendorf i państwo w stosunkach międzynarodowych	327
Pufendorfa nauka moralności	330
Stan natury, jego niedogodności i państwo	336
Państwo jako cywilny suweren	338
Moralność wojny i pokoju	345
Prawo własności i kolonializm	350
11. Locke i Vattel: społeczności międzynarodowe	352
Suwerenność jako metafora zawłaszczenia	352
Locke o moralnej podstawie stosunków międzynarodowych	362
Vattel o prawie naturalnym i prawie narodów	367
Stan wojny i wojna sprawiedliwa: Locke i Vattel	371
Vattel i eksternalizacja suwerenności	377
Vattel i pluralizacja rodziny narodów	381
Własność i kolonizacja: Locke i Vattel	386
12. Kant: społeczności kosmopolityczne	392
Interpretacje teorii politycznej stosunków międzynarodowych Kanta	392
Kant: początek ludzkiej historii	397
Historia powszechna w aspekcie światowym	400
<i>Do wiecznego pokoju</i>	406
Prawo narodów i obywatelstwa światowego	418
13. Rawls i prawo ludów	423
Do teorii stosunków międzynarodowych: teoria sprawiedliwości i liberalizm polityczny	426
Prawo ludów	431
Krytyka prawa ludów Rawlsa	439

CZĘŚĆ III. TRADYCJA HISTORYSTYCZNA	455
14. Rousseau: teoria polityczna stosunków międzynarodowych	457
Stan natury i narodziny społeczeństwa: krytyka Hobbesa	462
Źródła wojny i niemożliwość pokoju	467
Rousseau i Nowy Świat	471
Państwo jako jednostka polityczna w stosunkach międzynarodowych	476
15. Burke i historyzm w stosunkach międzynarodowych	479
Burke: empiryzm, normatywizm i historyzm	482
Burke o dzikości, niewolnictwie i Imperium Brytyjskim w Nowym Świecie	492
Równowaga sił w Europie	496
16. Hegel: filozofia dziejów i stosunki międzynarodowe	502
Hegel: system filozoficzny i filozofia dziejów	507
Realizm i dzieje powszechne	516
Ustrój Niemiec, stosunki międzynarodowe i obraz świata	526
Usprawiedliwienie wojny	536
17. Marks i stosunki międzynarodowe	542
System międzynarodowy w XIX w.	542
Materialistyczna koncepcja historii	545
Marksowska teoria stosunków międzynarodowych	554
Kapitalizm i świat	558
Konieczność historyczna w stosunkach międzynarodowych	561
Kolonializm	564
Marks o rewelacjach z dziejów dyplomacji	568
Bibliografia	577
Indeks nazwisk	595